Verordening jeugdhulp Helmond 2027

De gemeenteraad van de gemeente Helmond,
gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van .....,
gelet op de artikelen 2.9, 2.10, 2.11, tweede lid en 8.1.1 derde lid van de Jeugdwet,

b e s l u i t:

1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Helmond 2025, in te trekken per 1 januari 2027;
2. De Verordening jeugdhulp Helmond 2027 vast te stellen en per 1 januari 2027 in werking te laten treden.

HOOFDSTUK 1 – BEGRIPPEN EN UITGANGSPUNTEN

In dit hoofdstuk wordt uitgelegd wat de betekenis is van bepaalde begrippen die in deze verordening worden gebruikt. Ook staat in dit hoofdstuk wat het vertrekpunt is voor de regels van deze verordening.

Artikel 1.1 Begrippen

1. In deze verordening en de regelingen die daarop berusten, wordt verstaan onder:

a. Algemene voorziening: aanbod van diensten of activiteiten dat vrij toegankelijk is. Een onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de jeugdige of ouder is niet noodzakelijk om toegang te krijgen tot de algemene voorziening.

b. **Algemeen gebruikelijke voorziening**: een voorziening die niet speciaal is bedoeld voor jeugdigen of ouders met beperkingen en die algemeen verkrijgbaar is, niet of niet veel duurder is dan vergelijkbare producten, daadwerkelijk beschikbaar is en een passende oplossing biedt.

c. Andere voorziening: voorziening anders dan in het kader van de Jeugdwet, op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen.

d. **Beperkingen**: opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige.

e. Cliëntondersteuner: een onafhankelijke ondersteuner die de jeugdige of ouders ondersteunt met informatie, advies en algemene ondersteuning, zoals bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

f. College: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Helmond.

g. Eigen kracht: de mogelijkheden en het vermogen van de jeugdige, ouders en de personen die tot hun sociale netwerk behoren om zelf tot verbetering van de situatie te komen als het gaat om gezond en veilig opgroeien, groeien naar zelfstandigheid, zelfredzaamheid of participatie.

h. Gemeentelijke toegang*:* het college dan wel maatschappelijke organisatie(s) die namens het college hulpvragen van jeugdigen of hun ouders beoordelen en behandelen.

i. Hulpvraag: de behoefte van een jeugdige of zijn ouders aan jeugdhulp;

j. Individuele voorziening: op de behoefte, persoonskenmerken en mogelijkheden van de jeugdige of zijn ouders afgestemde jeugdhulp, die door of namens het college wordt verstrekt als dienst (in natura) of in de vorm van een persoonsgebonden budget.

k. Pgb: persoonsgebonden budget.

l. Pgb-plan: het door de jeugdige en ouders bij het college in te dienen plan ter ondersteuning van zijn wens tot verstrekking van een individuele voorziening in de vorm van een pgb.

m. Plan van aanpak: een plan waarin de ondersteuningsbehoefte van de jeugdige en zijn ouders is vastgelegd, de beoogde doelen en hoe deze bereikt kunnen worden. Het plan bevat een verslag van het onderzoek en een advies over de hulpvraag.

n. Sociaal netwerk: de kring van personen uit de directe omgeving van de jeugdige of zijn (pleeg)ouders, met wie zij een persoonlijke relatie hebben, zoals familie, vrienden en bekenden. Hulp ingezet vanuit het sociale netwerk wordt niet beroepsmatig of bedrijfsmatig verleend.

o. Zorg in natura (ZIN): individuele voorziening die geleverd wordt door een door de gemeente gecontracteerde jeugdhulpaanbieder.

2. Andere begrippen die in deze verordening worden gebruikt hebben dezelfde betekenis als in de Jeugdwet, de daarop gebaseerde regelgeving en de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 1.2 Uitgangspunten
Ouders zijn als eerste verantwoordelijk voor de opvoeding van en zorg voor hun kinderen. Zij zetten zich ervoor in dat hun kinderen opgroeien in een gezonde en veilige omgeving, hun talenten kunnen ontplooien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige en zelfredzame personen, die actief mee kunnen doen aan het maatschappelijk leven, kunnen rondkomen en vooruitkomen. Die verantwoordelijkheid hebben ouders ook als hun kind opvoedings- of opgroeiproblemen heeft, psychische problemen of stoornissen. Als ouders daar hulp bij nodig hebben, kunnen zij een beroep doen op het college. Samen bespreken ze welke zorg, hulp of ondersteuning er nodig is en hoe daarin voorzien kan worden. Het college biedt jeugdige en zijn ouders hulp bij het meedoen, rondkomen en vooruitkomen.

Het college biedt algemene voorzieningen aan, waar ouders en jeugdige hulp kunnen krijgen zonder indicatie. Als het nodig is kan via de gemeentelijke toegang ook een indicatie voor jeugdhulp worden gevraagd. Het college hanteert bij de verlening van jeugdhulp een gezinsgerichte aanpak, waar mogelijk gericht op herstel of versterking van de eigen kracht.

HOOFDSTUK 2 – TOEGANG TOT VOORZIENINGEN
Jeugdigen en hun ouders kunnen met een hulpvraag terecht bij de gemeentelijke toegang. Omdat de gemeentelijke toegang namens het college hulpvragen behandelt, wordt verder over 'het college' gesproken. In dit hoofdstuk staan de belangrijkste procedureregels en is aangegeven hoe het college tot een besluit over de hulpvraag komt. Ook zijn de regels over de verwijzing door huisartsen en via het justitieel kader opgenomen.

Paragraaf 1 Jeugdhulp via de gemeente

Artikel 2.1.1 Aanvraag
1. Ouders en jeugdigen kunnen schriftelijk een aanvraag indienen bij het college. Als er een format beschikbaar is moet hiervan gebruik worden gemaakt.

2. Het college bevestigt de ontvangst van de aanvraag, beoordeelt de strekking van de hulpvraag en stelt de jeugdige en zijn ouders in de gelegenheid om de hulpvraag te verduidelijken.

3. Het college maakt zo snel mogelijk een afspraak met de jeugdige en zijn ouders voor een gesprek over de hulpvraag. Daarbij wijst het college de jeugdige en zijn ouders erop dat zij zelf een plan kunnen maken voor een oplossing van de hulpvraag (familiegroepsplan).

4. Het college wijst de jeugdige of ouders op de mogelijkheid om gebruik te maken van een gratis cliëntondersteuner of, indien van toepassing, een onafhankelijke vertrouwenspersoon. Deze ondersteuning is ook beschikbaar voor het indienen van een aanvraag. Het college wijst hier expliciet op als het signaleert dat deze behoefte bestaat.

Artikel 2.1.2 Gegevens voor onderzoek
1. Het college verzamelt alle gegevens over de situatie van de jeugdige en ouders die nodig zijn voor het onderzoek. Als het gaat om gegevens die het college niet zelf kan inzien of verkrijgen, dan vraagt het college aan de jeugdige en zijn ouders om die gegevens binnen een bepaalde termijn aan te leveren.

2. De jeugdige en/of ouder verstrekt het college op verzoek een identificatiedocument als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage.

3. Als de jeugdige en zijn ouders een familiegroepsplan hebben opgesteld, betrekt het college dat bij het onderzoek.

4. Als de gegevens voldoende informatie bieden om een goed beeld te krijgen van de persoonlijke situatie van de jeugdige en ouders en wat zij met de hulpvraag willen bereiken, kan het college afzien van een gesprek zoals bedoeld in artikel 2.1.1 lid 3. Een uitzondering geldt als de jeugdige en ouders zelf een gesprek wensen.

Artikel 2.1.3 Onderzoek
1. Het college onderzoekt wat nodig is om het resultaat zoals bedoeld in artikel 2.3 van de Jeugdwet te bereiken. Daarvoor onderzoekt het college, voor zover nodig:
a. de hulpvraag, behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren van de jeugdige en zijn ouders, de veiligheid en ontwikkeling van de jeugdige en de gezinssituatie;
b. wat de beperkingen zijn op het gebied van gezond en veilig opgroeien, groeien naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie;
c. welke ondersteuning naar aard en omvang nodig is;
d. de mogelijkheden van de jeugdige en (pleeg)ouders om zelf een oplossing voor de hulpvraag te vinden, onder meer met inzet van het sociale netwerk of door gebruik te maken van een algemene of andere voorziening;
e. de manier waarop een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen;
f. de eventuele wens en mogelijkheden van een pgb.

2. Het college zorgt ervoor dat iedere medewerker die een hulpvraag behandelt, over de deskundigheid beschikt om dat te doen.

3. Als het nodig is voor het onderzoek, kan het college:
a. de jeugdige en/of zijn ouders oproepen voor een gesprek;
b. de jeugdige en/of zijn ouders oproepen voor een onderzoek door een (medisch) deskundige.

4. De jeugdige en zijn ouders zijn verplicht medewerking te verlenen aan een oproep als bedoeld in lid 3.

5. De verplichte medewerking houdt ook in dat de jeugdige en zijn ouders het college gevraagd en ongevraagd informeren over zaken waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed kunnen zijn op het onderzoek en het recht op een voorziening.

6. Na het onderzoek wordt een verslag gemaakt, dat opgenomen wordt in een plan van aanpak.

7. De jeugdige en zijn ouders ontvangen het plan van aanpak, kunnen opmerkingen of aanvullingen aan het plan van aanpak toevoegen en binnen tien werkdagen terugsturen. Op basis van het plan van aanpak neemt het college een besluit over de aanvraag voor jeugdhulp.

Artikel 2.1.4 Besluit
1. Als het college een individuele voorziening toekent, legt het college in een beschikking in ieder geval de inhoud, vorm en duur van de jeugdhulp vast, of verwijst daarvoor naar het plan van aanpak.

2. Het college kan aan toegekende jeugdhulp verplichtingen verbinden, die verband houden met de soort hulp of met het doel van de hulp.

Paragraaf 2 Jeugdhulp via medisch domein en justitieel kader

Artikel 2.2.1 Jeugdhulp via huisarts, medisch specialist of jeugdarts
1. Het college zorgt ervoor dat jeugdhulp wordt ingezet als een huisarts, medisch specialist of jeugdarts jeugdigen en hun ouders doorverwijzen naar een jeugdhulpaanbieder.

2. De artsen of specialisten zoals bedoeld in lid 1 verwijzen een jeugdige en zijn ouders uitsluitend door naar een jeugdhulpaanbieder die door of namens de gemeente is gecontracteerd om jeugdhulp te verlenen. Verwijzing naar een niet-gecontracteerde jeugdhulpaanbieder kan enkel aan de orde zijn als het gecontracteerde aanbod niet in de noodzakelijke ondersteuning kan voorzien.

3. Als verwezen wordt naar een niet-gecontracteerde jeugdhulpaanbieder, is deze jeugdhulpaanbieder verplicht om direct, vóór de start van de hulp, contact op te nemen met het college. Het college beoordeelt vervolgens of een contract voor zorg in natura met deze aanbieder nodig en mogelijk is.

4. Jeugdhulpaanbieders houden zich aan de regels uit deze verordening en de contractuele afspraken die met hen zijn gemaakt, onder meer bij het bepalen van de vorm, omvang en duur van de jeugdhulp die nodig is. Dit gebeurt volgens het protocol ‘Jeugdhulp na verwijzing’ dat onderdeel is van de met de jeugdhulpaanbieder gesloten overeenkomst.

5. Voor jeugdhulp die tot stand komt na verwijzing door een huisarts, medisch specialist of jeugdarts, geeft het college geen beschikking af, tenzij de jeugdige of ouders dit wensen.

Artikel 2.2.2 Jeugdhulp via justitieel kader
1. Het college zorgt voor inzet van de jeugdhulp die de rechter of de gecertificeerde instelling nodig vindt bij de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel, die de rechter, het openbaar ministerie, de selectiefunctionaris, de inrichtingsarts of de directeur van de justitiële inrichting nodig vinden bij de uitvoering van een strafrechtelijke beslissing, of die de gecertificeerde instelling nodig vindt bij de uitvoering van de jeugdreclassering.

2. De leden 2 en 3 van artikel 2.2.1 zijn van overeenkomstige toepassing bij inzet van jeugdhulp die de gecertificeerde instelling nodig acht.

3. Ook bij inzet van jeugdhulp op verzoek van andere in lid 1 genoemde partijen dan de gecertificeerde instelling, is het uitgangspunt dat deze geleverd wordt door een door het college gecontracteerde jeugdhulpaanbieder. Wordt verwezen naar een niet-gecontracteerde jeugdhulpaanbieder, dan is deze jeugdhulpaanbieder verplicht om direct, vóór de start van de hulp, contact op te nemen met het college.

HOOFDSTUK 3 – VOORZIENINGEN EN VOORWAARDEN

In dit hoofdstuk staat beschreven welke jeugdhulp het college kan inzetten en welke voorwaarden daarvoor gelden.

Artikel 3.1 Algemene voorzieningen
Het college biedt algemene voorzieningen aan, die het gezinsleven van de jeugdige en zijn ouders ondersteunen. De volgende algemene voorzieningen zijn in ieder geval beschikbaar:
a. advies en informatie over opvoed- en opgroeivragen, inclusief vragen over de mogelijke toegang tot individuele voorzieningen;
b. ondersteuning door de lokale (sociale) teams;
c. ondersteuning op of bij scholen voor regulier onderwijs en scholen voor Speciaal Basis Onderwijs (SBO), scholen Speciaal Onderwijs (SO) en Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO).

Artikel 3.2 Individuele voorzieningen – vormen
Naast algemene voorzieningen kan het college individuele voorzieningen inzetten.
De volgende individuele voorzieningen zijn beschikbaar:
a. Begeleiding;
b. Behandeling;
c. Wonen en verblijf;
d. Dagbesteding en dagbehandeling;
e. Vervoer;
f. Spoedhulp en crisis.

Artikel 3.3 Voorwaarden individuele voorziening jeugdhulp
1. Jeugdigen en ouders kunnen in aanmerking komen voor een individuele voorziening voor zover zij geen oplossing kunnen vinden voor de hulpvraag binnen hun eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen (eigen kracht), zoals uitgewerkt vanaf artikel 3.4.

2. De inzet van een individuele voorziening moet doeltreffend zijn. De doeltreffendheid beoordeelt het college door vast te stellen of de individuele voorziening wezenlijk bijdraagt aan het oplossen van de

hulpvraag en er wordt gewerkt met een bewezen effectieve interventie en nooit met een bewezen niet-effectieve interventie.

3. Er is sprake van bewezen effectieve voorzieningen als de effectiviteit is vastgesteld in wetenschappelijk onderzoek en de interventie(s) zijn opgenomen als zijnde 'erkend' in:
a. de Databank Effectieve Jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut;
b. de zorgstandaarden van de GGZ Standaarden;
c. de databank voor interventies gericht op jeugdigen met een beperking (databank interventies gehandicaptenzorg).

4. Als een individuele voorziening nodig is, verstrekt het college de goedkoopst adequate beschikbare voorziening.

5. Het college verstrekt geen voorziening voor kosten van jeugdhulp die de jeugdige of ouder vóór de aanvraag heeft gemaakt.

6. Als het gaat om kosten voor jeugdhulp die na de aanvraag en vóór de datum van het besluit zijn gemaakt, verstrekt het college hier slechts een voorziening voor:
a. Wanneer het college daarvoor tevoren schriftelijk toestemming heeft gegeven, of;
b. Wanneer het college de noodzaak en passendheid van de voorziening en de gemaakte kosten achteraf nog kan beoordelen.

Artikel 3.4 Eigen kracht
1. Onder eigen kracht wordt in ieder geval verstaan:
a. gebruikelijke hulp van (pleeg)ouders en/of andere verzorgers of opvoeders;
b. bovengebruikelijke hulp van ouders voor zover zij beschikbaar en in staat zijn de noodzakelijke hulp te bieden, dit geen (dreigende) overbelasting oplevert en door het bieden van de bovengebruikelijke hulp geen financiële problemen in het gezin ontstaan;
c. het benaderen en inzetten van het sociale netwerk;
d. het aanspreken van een aanvullende zorgverzekering die is afgesloten;
e. het gebruik maken van een algemene, andere of algemeen gebruikelijke voorziening.

2. Gebruikelijke hulp is hulp die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van ouders. Zij zijn verplicht de tot hun gezin behorende minderjarige jeugdigen te verzorgen, op te voeden, te begeleiden en toezicht op hen te houden. Dit geldt ook als de jeugdige een ziekte, aandoening, beperking of andere problematiek heeft. Bij uitval van één van de ouders neemt de andere ouder de gebruikelijke hulp over. Dit geldt ook bij gescheiden ouders. Er wordt dan ook rekening gehouden met de gebruikelijke hulp van de ouder waar de jeugdige niet woont.

3. Om vast te stellen of sprake is van gebruikelijke hulp beoordeelt het college of de benodigde hulp uitgaat boven de hulp die een jeugdige van dezelfde leeftijd zonder ziekte, aandoening, beperking of andere problematiek nodig heeft zoals toegelicht in bijlage 1 van deze verordening. Het college houdt hierbij rekening met de volgende factoren:
a. de leeftijd van de jeugdige;
b. de mate van zorg bij activiteiten en handelingen, de mate van toezicht en de mate van begeleiding/stimulans die een jeugdige van die leeftijd nodig heeft;
c. de aard en de duur van de hulp en de benodigde ondersteuningsintensiteit van de jeugdige;
d. de mate van planbaarheid van de hulp;
e. de behoeften en mogelijkheden van de jeugdige.

4. Als er sprake is van gebruikelijke hulp verstrekt het college geen individuele voorziening tot jeugdhulp. Hierop kan (tijdelijk) een uitzondering worden gemaakt als de ouders door (dreigende) overbelasting de gebruikelijke hulp niet kunnen bieden. Er moet dan wel een verband zijn tussen de (dreigende) overbelasting en de hulp aan de jeugdige.

5. Gaat het om hulp die de gebruikelijke hulp overstijgt, dan zijn de ouders in eerste instantie nog steeds verantwoordelijk voor het bieden van deze bovengebruikelijke hulp. Het college beoordeelt in dat geval of van ouders verwacht kan worden dat ze deze hulp bieden. Het college maakt hierbij onderscheid tussen kortdurende en langdurende situaties:

- kortdurend: er is uitzicht op herstel van de beperkingen en de daarmee samenhangende problemen in de zelfredzaamheid of participatie van de jeugdige. Het gaat hierbij over een aaneengesloten éénmalige periode van maximaal drie maanden in één kalenderjaar.
- langdurend: het gaat om chronische situaties waarbij naar verwachting langer dan drie maanden ondersteuning nodig is of voor meerdere periodes van drie maanden in één kalenderjaar.

Het college verwacht van ouders dat zij in kortdurende situaties de bovengebruikelijke hulp bieden, tenzij dit gelet op de aard van de hulp niet kan worden verwacht of de ouders door (dreigende) overbelasting de hulp niet kunnen bieden. Er moet dan wel een verband zijn tussen de (dreigende) overbelasting en de hulp aan de jeugdige.

6. Bij de beoordeling in langdurige situaties houdt het college rekening met de volgende factoren:
a. de ondersteuningsbehoefte en de (ontwikkelings)mogelijkheden van de jeugdige;
b. de aard, omvang, intensiteit en verwachte duur van de benodigde ondersteuning;
c. de samenstelling van het gezin en de woon- en leefsituatie van de jeugdige;
d. de mate van planbaarheid van de hulp;
e. de aanwezige kennis, capaciteiten en vaardigheden van de ouders om zelf de hulp te kunnen bieden;
f. de beschikbaarheid van de ouders om de benodigde ondersteuning te bieden;
g. in hoeverre het bieden van de noodzakelijke hulp leidt tot (dreigende) overbelasting;
h. het belang van ouders om in een inkomen te voorzien en het eventueel ontstaan van financiële problemen;
i. de aanwezigheid van een sociaal netwerk en wat de mogelijkheden en de bereidheid van dit sociaal netwerk is om de jeugdige en zijn ouders te ondersteunen;
j. overige individuele omstandigheden die door jeugdige en ouders worden ingebracht.

7. Als bovengenoemde factoren niet leiden tot problemen bij het kunnen verlenen van de hulp door de ouders, wordt van hen verwacht dat zij de bovengebruikelijke hulp verlenen. Het college verstrekt dan geen individuele voorziening voor jeugdhulp.

8. Voor pleegouders als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet geldt een uitzondering op het bepaalde in dit artikel. Van hen wordt enkel gebruikelijke hulp en bovengebruikelijke hulp in kortdurende situaties verwacht.

Artikel 3.5 Dreigende overbelasting en eigen kracht
1. Bij de beoordeling van bovengebruikelijke hulp in langdurige situaties doet het college onderzoek naar eventuele (dreigende) overbelasting. Er is in beginsel sprake van voldoende balans in draagkracht en draaglast als de ouder, als nodig met inzet van het sociale netwerk en de voorzieningen zoals bedoeld in artikel 4.1 lid 1, in staat is:
a. de verzorging en opvoeding van de jeugdige op verantwoorde wijze te bieden;
b. regie te voeren over het dagelijks leven;
c. maatschappelijk te participeren en zelfredzaam te functioneren;
d. de belasting duurzaam te hanteren zonder risico op structurele overbelasting of uitval.

2. Van (dreigende) overbelasting is sprake als redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de belasting die voortvloeit uit de verzorging, opvoeding en ondersteuning van de jeugdige dusdanig is dat het functioneren van de ouder, de veiligheid van de ouder, de ontwikkeling of het welzijn van de jeugdige dan wel de continuïteit van de opvoedsituatie onder druk komt te staan.

3. Van ouders wordt verwacht dat zij de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen versterken door:
a. oorzaken van overbelasting waar mogelijk weg te nemen;
b. activiteiten, werkzaamheden of andere sociale/maatschappelijke activiteiten aan te passen of anders in te richten;
c. gebruik te maken van voorzieningen die een werkgever kan bieden, zoals het inzetten van zorgverlof of andere soorten verlof;
d. gebruik te maken van opvangmogelijkheden (zoals kinderopvang of gastouderopvang), zowel voor de jeugdige met een hulpvraag als voor eventueel andere kinderen;
e. de jeugdige binnen bestaande mogelijkheden onderwijs te laten volgen;
f. eventuele eigen problematieken te verminderen door het inzetten van voorzieningen uit o.a. de Zorgverzekeringswet (zoals aangewezen behandeling of hulp bij scheidingsproblematiek).
Bij de beoordeling van een individuele voorziening onderzoekt het college ook de inzet van een tijdelijke voorziening die gericht is op het versterken van de eigen kracht van het gezin. Dit met als doel om draagkracht en draaglast in balans te brengen zodat verdere ondersteuning voor het gezin mogelijk niet langer nodig is of teruggebracht kan worden.

Artikel 3.6 Vervoer naar jeugdhulpaanbieder
1. Uitgangspunt is dat ouders zelf verantwoordelijk zijn voor het vervoer van de jeugdige naar een jeugdhulpaanbieder. Zij zorgen ervoor dat de jeugdige op de locatie van de jeugdhulpaanbieder komt. Soms kunnen jeugdigen ook zelfstandig naar een jeugdhulpaanbieder. Er wordt hiervoor geen kilometervergoeding verstrekt.

2. Er kunnen omstandigheden zijn waardoor ouders en netwerk onvoldoende eigen kracht hebben om het vervoer (volledig) te organiseren. Jeugdigen en ouders kunnen dan in aanmerking komen voor een vervoersvoorziening. Bij de beoordeling spelen de volgende factoren een rol:
a. of de jeugdige in staat is om zelf te reizen;
b. of er meerdere kinderen in het gezin zijn waardoor er planningsproblemen zijn;
c. de aanwezigheid van een auto en de mogelijkheid voor gebruik van het openbaar vervoer;
d. de afstand en de tijd die nodig is voor het vervoer;
e. het tijdstip waarop de ritten uitgevoerd moeten worden;
f. het aantal dagen dat vervoer nodig is;
g. draagkracht en draaglast van het gezin en het netwerk.

3. Als uit het onderzoek blijkt dat inzet van vervoer noodzakelijk is, wordt onderzocht of onderdeel van het behandel- of begeleidingsplan kan zijn om toe te werken naar zelfstandig vervoer door de jeugdige zelf of vervoer vanuit het eigen netwerk.

4. Als ouders en netwerk niet volledig kunnen zorgen voor het vervoer, is het ook mogelijk om gedeeltelijk vervoer toe te kennen. Dus bijvoorbeeld voor 2 dagdelen jeugdhulp wel vervoer en voor 2 dagdelen jeugdhulp geen vervoer.

5. Vervoer van en naar de locatie waar jeugdhulp wordt geboden is niet alleen mogelijk vanuit de woonlocatie van de jeugdige, maar bijvoorbeeld ook vanuit school of een dagbestedingslocatie.

Artikel 3.7 Nadere regels
Het college kan nadere regels stellen over de wijze waarop wordt beoordeeld of ouders en jeugdigen aanspraak maken op een individuele voorziening.

HOOFDSTUK 4 – HET PERSOONSGEBONDEN BUDGET

De gemeente kan de jeugdhulp zelf organiseren (zorg in natura), maar een inwoner die in aanmerking komt voor een individuele voorziening kan ervoor kiezen de ondersteuning zelf in te kopen met een persoonsgebonden budget (pgb) In dit hoofdstuk staan regels over het pgb. Deze regels vullen de wettelijke regels aan.

Artikel 4.1 Regels voor pgb
1. Een jeugdige en zijn ouders die in aanmerking komen voor een individuele voorziening, kunnen ervoor kiezen de ondersteuning zelf in te kopen met een pgb. De jeugdige en zijn ouders overleggen in dat geval een pgb-plan volgens een voorgeschreven model.

2. Mede aan de hand van het ingevulde pgb-plan toetst het college of wordt voldaan aan de in artikel 8.1.1 van de Jeugdwet opgenomen voorwaarden. In het pgb-plan is in elk geval opgenomen:
a. hoe de jeugdige of ouder zelf of met hulp van iemand uit het sociale netwerk of zijn vertegenwoordiger de aan een pgb verbonden taken op verantwoorde wijze gaat uitvoeren;
b. waarom de jeugdige of ouder van mening is dat geen gebruik gemaakt kan worden van het door de gemeente gecontracteerde aanbod (zorg in natura). Uit de motivering moet blijken dat de inwoner zich voldoende heeft georiënteerd op het gecontracteerde aanbod;
c. Welke voorziening de inwoner met het pgb zou willen inkopen en bij welke aanbieder;
d. Op welke wijze de kwaliteit van de voorziening is gewaarborgd en duidelijk is dat de voorziening geschikt is voor het doel waarvoor het pgb wordt verstrekt;
e. De kosten van de voorziening, uitgedrukt in aantal eenheden en tarief.

3. Om aan de voorwaarden voor pgb-vaardigheid te voldoen dient de beoogd budgethouder, al dan niet met hulp vanuit het sociaal netwerk of, indien van toepassing, een budgetbeheerder, in ieder geval:
a. een duidelijk beeld te hebben van de hulpvraag;
b. op de hoogte te zijn van de regels en verplichtingen die horen bij het pgb of deze zelf (online) weten te vinden;
c. in staat te zijn om een overzichtelijke pgb-administratie bij te houden;
d. voldoende vaardig te zijn om in de Nederlandse taal te communiceren met de gemeente, de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en de zorgverleners;
e. in staat te zijn zelfstandig te handelen en onafhankelijk voor een zorgverlener te kiezen;
f. in staat te zijn om afspraken te maken en vast te leggen en om dit te verantwoorden aan het college;
g. in staat te zijn om te beoordelen en te beargumenteren of de geleverde zorg passend en kwalitatief goed is;
h. in staat te zijn de inzet van zorgverleners te coördineren, waardoor de zorg door kan gaan, ook bij verlof en ziekte;
i. in staat te zijn om als werk- of opdrachtgever de zorgverleners aan te sturen en aan te spreken op hun functioneren; en
j. voldoende kennis te hebben over het werk- of opdrachtgeverschap of deze kennis weten te vinden.

4. Het college verstrekt geen pgb als:
a. De jeugdige of ouder geen volledig ingevuld pgb-plan overlegt, ook niet nadat het college hierom heeft verzocht;
b. De jeugdige of ouder weigert het pgb-plan met het college te bespreken of zonder geldige reden niet verschijnt op een afspraak daartoe;
c. De jeugdige of ouder het beheer van het pgb overlaat aan iemand die de beheerstaken niet met voldoende afstand en kritisch kan vervullen. Een uitzondering geldt voor de situatie dat familieleden in de eerste of tweede graad (een deel van) de jeugdhulp verlenen. Het pgb-beheer mag in dat geval door die zorgverlener (het familielid) worden uitgevoerd.

5. Een besluit tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen zes maanden na beschikbaarstelling van het geldbedrag niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor het pgb is verleend.

Artikel 4.2 Besteding van een pgb
1. Een pgb mag niet worden besteed aan:
a. Kosten voor bemiddeling, tussenpersonen of belangenbehartigers;
b. Kosten voor het voeren van een pgb-administratie;
c. Kosten voor ondersteuning bij het aanvragen en beheren van een pgb;
d. Reistijd, vervoers- en parkeerkosten van de hulp- of zorgverlener;
e. Kosten voor een feestdagenuitkering en/of een eenmalige uitkering.

2. Het pgb bevat geen vrij besteedbaar deel.

3. Het college kan de Sociale verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken om betalingen uit het pgb voor ten hoogste dertien weken geheel of gedeeltelijk op te schorten als duidelijk is dat de jeugdige of ouder het pgb in die periode anders ten onrechte kan inzetten.

Artikel 4.3 Hoogte pgb - Onderscheid formele en informele hulp
1. Bij het vaststellen van de hoogte van het pgb wordt onderscheid gemaakt tussen formele en informele hulp.

2. Van formele hulp is sprake als de hulp verleend wordt door een jeugdhulpaanbieder die onder toezicht staat van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

3. Informele hulp is:
a. hulp die wordt geboden door familieleden in de eerst of tweede graad, huisgenoten, ouders in de zin van artikel 1.1 van de Jeugdwet of pleegouders, ongeacht of ze tevens jeugdhulpaanbieder zijn en voldoen aan de voorwaarden van lid 2.
b. Hulp die geboden wordt door personen of aanbieders die niet voldoen aan de voorwaarde van lid 2.

4. De hoogte van het pgb voor formele hulp wordt gebaseerd op de door de jeugdige of ouder aangegeven werkelijke kosten van de individuele voorziening, maar bedraagt niet meer dan de kostprijs die het college zou betalen als deze voorziening in natura zou worden verstrekt.

5. Hoogte pgb bij informele hulp:
a. De hoogte van het pgb voor informele hulp geboden door een familielid in de eerste of tweede graad is gelijk aan het geldende minimum uurloon voor een persoon van 21 jaar of ouder, vermeerderd met de vakantiebijslag en tegenwaarde van de verlofuren.

b. De hoogte van het pgb voor informele hulp die niet wordt geboden door een familielid in de eerste of tweede graad is gelijk aan het uurloon van de hoogste periodiek behorende bij FWG 30 van de voor de betreffende periode geldende cao VVT, plus vakantietoeslag en de tegenwaarde van de verlofuren.

6. Bij een individuele voorziening die wordt toegekend in dagdelen, staat een dagdeel voor 1 uur als sprake is van informele hulp.

7. De hoogte van het pgb voor kortdurend verblijf bij informele hulp bedraagt 3 maal het informele uurtarief (zoals bedoeld in lid 6) per etmaal.

8. De hoogte van het pgb voor vervoer naar jeugdhulp bedraagt het belastingvrije kilometerbedrag per kilometer.

Artikel 4.4 Inzet van informele hulp

1. Het inzetten van een pgb voor informele hulp is alleen mogelijk voor de volgende vormen van jeugdhulp:
a. Begeleiding;
b. Persoonlijke verzorging;
c. Ontlasting van verzorgers en opvoeders zoals bedoeld in artikel 2.3 lid 3 van de Jeugdwet;
d. Vervoer.

2. De inwoner kan jeugdhulp alleen laten leveren door een informele jeugdhulpverlener als de inwoner voldoende kan aantonen:
a. dat dit tot betere en efficiëntere ondersteuning leidt en;
b. dit doelmatiger is dan het betrekken van jeugdhulp van een formele jeugdhulpverlener.

3. Bij het beoordelen van de voorwaarden zoals genoemd in lid 2 wordt gelet op:
a. de frequentie van de hulp;
b. het type hulp;
c. de aard van de hulpvraag waaraan tegemoet wordt gekomen;
d. de duur van die hulpvraag;
e. de mate van (on-) planbaarheid van de zorg; en,
f. de mate van verplichting die voortvloeit uit het pgb en de daaraan verbonden voorwaarden voor de persoon van wie de jeugdhulp betrokken wordt.

4. Een pgb voor levering van jeugdhulp door een ouder is niet aan de orde als:
a. de noodzakelijke kennis of capaciteiten ontbreken;
b. de aard van de hulp professionele afstand vereist;
c. problematiek in stand wordt gehouden (afhankelijkheid) terwijl nog groei mogelijk is in de zelfredzaamheid of participatie van de jeugdige;
d. dit niet bijdraagt aan een verbetering van de balans tussen draagkracht en draaglast.

5. Als een pgb voor levering van jeugdhulp door een ouder nodig blijkt, is de omvang hiervan niet hoger dan het aantal uren dat de ouder minder gaat werken of is gaan werken. Dit omdat een pgb uiteindelijk bedoeld is om ervoor te zorgen dat de benodigde ondersteuning beschikbaar is.

6. Als aannemelijk is dat de ontwikkeling van de jeugdige naar meer zelfstandigheid, zelfredzaamheid of participatie onvoldoende wordt gestimuleerd binnen de (bestaande) ondersteuningssituatie, kan het college oordelen dat ondersteuning door een professionele jeugdhulpaanbieder meer passend is dan ondersteuning door een informele hulpverlener.

7. Bij de beoordeling zoals bedoeld in lid 6 betrekt het college of de jeugdige, gelet op leeftijd, ontwikkelingsfase en mogelijkheden, naar verwachting nog groei kan doormaken in:
a. zelfstandige vaardigheden;
b. sociale en maatschappelijke participatie;
c. het aangaan van relaties buiten het gezinssysteem;
d. het nemen van eigen regie;
e. het verminderen van afhankelijkheid van de ouder.

HOOFDSTUK 5 – BESTRIJDING MISBRUIK OF ONEIGENLIJK GEBRUIK EN TOEZICHT EN HANDHAVING

In dit hoofdstuk is de informatie- en medewerkingsplicht van jeugdigen en hun ouders geregeld. Ook is geregeld wat de gevolgen zijn als zij zich daar niet aan houden, en hoe het college misbruik en oneigenlijk gebruik van jeugdhulp tegengaat.

Artikel 5.1 Herziening, intrekking en terugvordering

1. Het college kan een besluit om een individuele voorziening toe te kennen, wijzigen, beëindigen, herzien of intrekken, als:
a. de jeugdige of ouder onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
b. de jeugdige of ouder niet langer op de maatwerkvoorziening of het pgb is aangewezen;
c. de maatwerkvoorziening of het pgb niet meer toereikend is;
d. de jeugdige of ouder niet voldoet aan de voorwaarden van de maatwerkvoorziening of het pgb, of;
e. de jeugdige of ouder de maatwerkvoorziening of het pgb niet, of voor een ander doel gebruikt dan waarvoor het is bedoeld.

2. Als een individuele voorziening of pgb is ingetrokken of beëindigd, kan het college de geldswaarde van de ten onrechte genoten individuele voorziening of het pgb geheel of gedeeltelijk terugvorderen.

3. Een beslissing tot toekenning van een voorziening in natura kan worden ingetrokken als blijkt dat de jeugdige of zijn ouder(s) dan wel zijn wettelijk vertegenwoordiger zich niet binnen zes maanden na de besluitdatum hebben gemeld bij de jeugdhulpaanbieder.

Artikel 5.2 Bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik

1. Het college informeert jeugdigen en ouders over de rechten en plichten die aan de jeugdhulp zijn verbonden, en over de mogelijke gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet.

2. De inwoner meldt direct zelf of op verzoek van het college alle feiten en omstandigheden die aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een besluit over een individuele voorziening.

3. Het college kan personen als toezichthouder aanwijzen om toe te zien op de naleving van de rechtmatige uitvoering van de Jeugdwet en de gemeentelijke regelingen die daarop berusten.

4. Het college kan controles uitvoeren naar de naleving van verplichtingen door jeugdigen en ouders, en personen en organisaties die jeugdhulp aanbieden. Het gaat om verplichtingen op grond van de Jeugdwet en daarop berustende regelingen, en uit contracten die met jeugdhulpaanbieders zijn gesloten.

Artikel 5.3 Nadere regels

Het college kan nadere regels stellen over het bepaalde in deze paragraaf.

HOOFDSTUK 6 – KWALITEIT EN REËLE TARIEVEN JEUGDHULP

Kwalitatief goede jeugdzorg staat of valt met goed functionerende jeugdhulpaanbieders. Voor een gezonde bedrijfsvoering is het nodig dat gemeenten met aanbieders reële prijzen afspreken voor te leveren diensten. In dit hoofdstuk zijn daarover enkele regels opgenomen.

Artikel 6.1 Kwaliteitseisen jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

1. Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen zorgen voor een goede kwaliteit van voorzieningen en zijn gebonden aan de kwaliteitseisen uit de Jeugdwet.

2. Formele jeugdhulpaanbieders en jeugdhulpverleners:
a. werken actief samen met andere jeugdhulpaanbieders en jeugdhulpverleners in het belang van de jeugdige en/of de ouders;
b. Werken aantoonbaar (met een plan) aan de doelen uit het plan van aanpak;
c. Overhandigen op verzoek een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG), waaruit blijkt dat er geen bezwaren zijn voor de uitoefening van de functie;
d. Staan bij het college niet bekend vanwege het leveren van ondeskundige hulp, handelen in strijd met de geldende regels, misbruik of fraude.

3. Gecontracteerde jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen zijn bovendien gehouden tot naleving van aanvullende kwaliteitseisen zoals neergelegd in de gesloten overeenkomst met de gemeente. Aan jeugdhulpaanbieders die op basis van een pgb jeugdhulp verlenen worden deze aanvullende kwaliteitseisen niet opgelegd, maar wel meegewogen in de beoordeling of sprake is van kwalitatief goede en passende dienstverlening.

4. Als het college vaststelt dat niet aan de voorwaarden uit dit artikel wordt voldaan, kan de jeugdhulp niet (langer) worden ingekocht bij die persoon of organisatie.

Artikel 6.2 Kwaliteitscontrole

1. Het college ziet toe op de naleving van kwaliteitseisen die gesteld worden aan jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. Dit doet het college onder andere door:
a. het voeren van contractmanagement en contractbeheer;
b. overleggen met jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen;
c. (steekproefsgewijs) onderzoek te doen naar de bestedingen van getroffen voorzieningen; en,
d. het ter plaatse beoordelen van geleverde voorzieningen.

2. In nadere regels kan het college nadere invulling geven aan de wijze waarop hij toeziet op de naleving van kwaliteitseisen.

Artikel 6.3 Verhouding prijs en kwaliteit jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

Het college houdt bij de vaststelling van tarieven voor door derden te leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, rekening met:
a. de aard en omvang van de te verrichten taken;
b. de voor de sector toepasselijke cao-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie;
c. een redelijke toeslag voor overheadkosten;
d. een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg; en,

e. kosten voor bijscholing van het personeel.

HOOFDSTUK 7 - OVERGANG 18- naar 18+

Artikel 7.1 Overgang 18- naar 18+

1. Voordat een jeugdige die gebruik maakt van een individuele voorziening 18 jaar wordt, informeert het college de jeugdige over de veranderingen voor de jeugdige vanaf 18 jaar en de mogelijkheden van een gesprek.

2. De jeugdhulpaanbieder die verwacht, dat de jeugdige ook na het bereiken van de 18-jarige leeftijd hulp of ondersteuning nodig heeft, stelt een 'perspectiefplan' op, waarin staat:
a. welke hulp of ondersteuning nodig is vanaf de 18e verjaardag, op het gebied van zorg, onderwijs, werk, vrije tijd, gezondheid en financiën; en
b. hoe en vanuit welke wet (Wmo2015, Wet langdurige zorg, Zorgverzekeringswet of – verlengde - Jeugdwet) de hulp vanaf dat moment wordt ingezet.

3. De jeugdhulpaanbieder betrekt de jeugdige, het gezin en het college bij (het opstellen van) het perspectiefplan. Het perspectiefplan wordt zo mogelijk betrokken bij het Plan van aanpak, bedoeld in artikel 2.2.3 lid 5.

4. De jeugdhulpaanbieder zorgt dat dit plan wordt gemaakt bij de leeftijd van 16,5 jaar.

HOOFDSTUK 8 – OVERGANGSRECHT EN SLOTBEPALINGEN

In dit slothoofdstuk staan regels over het gebruik van de hardheidsclausule, de bevoegdheid van het college om op onderdelen invulling te geven aan bepalingen uit deze verordening, en regels rondom de inwerkingtreding.

Artikel 8.1 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de inwoner afwijken van de bepalingen in deze verordening, als toepassing daarvan tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 8.2 Overgangsrecht

1. Besluiten genomen krachtens de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Helmond 2025, die gelden op het moment van inwerkingtreding van deze verordening, blijven van kracht tot aan het moment dat zij van rechtswege vervallen, worden ingetrokken of beëindigd.

2. Aanvragen die zijn ingediend onder de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Helmond 2025 en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens deze verordening.

3. Op een aanhangig bezwaar- of beroepschrift tegen een besluit dat is genomen voor de inwerkingtreding van deze verordening, wordt beslist met inachtneming van het bepaalde in de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Helmond 2025.

4. Ten gunste van de inwoner kan van lid 3 worden afgeweken.

Artikel 8.3 Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2027.

2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening jeugdhulp gemeente Helmond 2027.

Ondertekening
Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 12 januari 2027,
de burgemeester
de griffier

Bijlage 1 Richtlijn gebruikelijke hulp
Richtlijnen ten aanzien van gebruikelijke hulp van ouders voor jeugdigen met een normale ontwikkeling in verschillende levensfasen van de jeugdige.

Jeugdigen van 0 tot 3 jaar
- hebben bij alle activiteiten verzorging van een ouder nodig;
- ouderlijk toezicht is zeer nabij nodig;
- zijn in toenemende mate zelfstandig in bewegen en verplaatsen;
- hebben begeleiding en stimulans nodig bij hun psychomotorische ontwikkeling;
- hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
- hebben een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.

Jeugdigen van 3 tot 5 jaar
- kunnen niet zonder toezicht van volwassenen. Dit toezicht kan binnenshuis korte tijd op gehoorafstand (bijv. ouder kan was ophangen in andere kamer);
- hebben begeleiding en stimulans nodig bij hun psychomotorische ontwikkeling;
- hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
- kunnen zelf zitten, en op gelijkvloerse plaatsen zelf staan en lopen;
- hebben hulp, toezicht, stimulans en controle nodig bij aan- en uitkleden, eten en wassen, in- en uit bed komen, dag- en nachtritme en dagindeling bepalen;
- hebben begeleiding nodig bij hun spel en vrijetijdsbesteding;
- zijn niet in staat zich zonder begeleiding in het verkeer te begeven;
- hebben een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.

Jeugdigen van 5 tot 12 jaar
- jeugdigen vanaf 5 jaar hebben een reguliere dagbesteding op school, oplopend van minimaal 22 uur per week (t/m groep 4) tot minimaal 25 uur per week (vanaf groep 5);
- kunnen niet zonder toezicht van volwassenen. Dit toezicht kan op enige afstand (bijv. kind kan buitenspelen in directe omgeving van de woning als ouder thuis is);
- hebben toezicht, stimulans en controle nodig en vanaf 6 jaar tot 12 jaar geleidelijk aan steeds minder hulp nodig bij hun persoonlijke verzorging zoals het zich wassen en tanden poetsen;
- hebben hulp nodig bij het gebruik van medicatie;
- zijn overdag zindelijk, en ‘s nachts merendeels ook; ontvangen zo nodig zindelijkheidstraining van de ouders/verzorgers;
- hebben begeleiding en stimulans nodig bij hun psychomotorische ontwikkeling;
- hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
- hebben begeleiding van een volwassene nodig in het verkeerwanneer zij van en naar school, activiteiten ter vervanging van school of vrijetijdsbesteding gaan;
- hebben een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.

Jeugdigen van 12 tot 18 jaar
- hebben geen voortdurend toezicht nodig van volwassenen;
- kunnen vanaf 12 jaar enkele uren alleen gelaten worden;
- kunnen vanaf 16 jaar een dag en/of een nacht alleen gelaten worden;
- kunnen vanaf 18 jaar zelfstandig wonen;
- hebben bij hun persoonlijke verzorging geen hulp en maar weinig toezicht nodig;
- hebben bij gebruik van medicatie tot hun 18e jaar toezicht, stimulans en controle nodig;
- hebben tot 18 jaar een reguliere dagbesteding op school/opleiding;

• hebben begeleiding en stimulans nodig bij ontplooiing en ontwikkeling (bv. huiswerk of het zelfstandig gaan wonen);
• hebben begeleiding en stimulans nodig bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
• hebben tot 17 jaar een beschermende woonomgeving nodig waarin de fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat wordt geboden.